

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

INNLEDNING

Formålet med forvaltning av naturen på Svalbard er å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø når det gjelder sammenhengende villmark, landskapselementer, flora, fauna og kulturminner. Innenfor denne ramme gis det rom for miljøforsvarlig bosetting, forskning og næringsdrift. (svalbardmiljøloven, 2001)

Turistforskriften skal ivareta turistenes sikkerhet og sikre at turopplegget ikke forringer Svalbards tilnærmet uberørte miljø og allmennhetens opplevelse av Svalbards villmark og lokalkultur (Forskrift om turisme og annen reisevirksomhet på Svalbard, 1991)

Dette danner rammen for reiselivet på Svalbard, som bygger sin eksistens på øyrikets unike natur og kulturarv. Reiselivet har av den årsak en grunnleggende interesse og plikt i å beskytte det særegne naturmiljøet og kulturminnene på Svalbard, og formidle verdier omkring vern av urørt natur og spor etter tidligere menneskelig aktivitet.

Formål

Svalbardguide Opplæringen skal være en introduksjon til guideyrket på Svalbard. Opplæringen skal imøtekomme de grunnleggende krav Svalbardnaturen, reiselivet og myndighetene stiller i forhold til Svalbardguidens allmenne Svalbardkunnskap og spesielle feltsikkerhets kompetanse.

Svalbardguide opplæringen har disse målsetningene:

1. **Sikkerhet** - Forebygge skader og ulykker ved ferdsel og opphold i Svalbardnaturen. Svalbardguide opplæringen, autoriseringen og retningslinjene skal være en sikkerhetsstandard for reiselivet på Svalbard.
2. **Ivareta Svalbards unike naturmiljø, kulturminner og kulturhistorie**
  - a. Gjennom prinsippene for sporløs ferdsel på den enkelte tur.
  - b. Gjennom formidling av kunnskap og holdninger til naturmiljøet og kulturminner på Svalbard. Slik vil Svalbard- guiden bidra til at turistene ser verdien i å ta vare på naturmiljø og kulturminner.
3. **Kvalitet i reiselivet på Svalbard.** Svalbardguiden skal gi gjestene meningsfulle opplevelser og skape læring i naturen.
4. **Statusheving av yrket som Svalbardguide.**

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Organisering

Svalbardguide Opplæringen skal være tilgjengelig og på engelsk. Opplæringen baserer seg på et webbasert selvstudie i forkant av en uke med hovedsaklige praktiske øvelser relatert til guiderollen på Svalbard. For å delta på den praktiske delen av utdanningen må man bestå prøven etter selvstudiet. Svalbardguide Opplæringen vil sammen med praksis kunne føre frem til autorisering som Svalbardguide på ulike nivå.

Oppbygningen av Svalbardguide Opplæringen vil se slik ut:

Modul nivå	Kurs	Tid
Modul 1 – Basis Svalvardguide	Webbasert basisstudie	
	Skriftlig prøve – Bestått/Ikke bestått	
	Nærmiljøet og møte med Sysselmannen	1 dag
	Miljø og Guiderolle seminar	1 dag
Modul 2	Svalbard sikkerhetskurs	1 dag
Modul 3 – Svalbard feltguide	Webbasert sjølstudie – sommerfelt	
	Sommerfelt 2 dager	2 dager
	Webbasert sjølstudie – vinterfelt	
	Vinterfelt kurs	3 dager
Modul 4 – Svalbard breguide	Webbasert sjølstudie - brekurs	
	Svalbard brekurs	6 dager
Repetisjon	Repetisjonskurs	1 dag
Intensiv	Intensiv kurs for guider med høy start kompetanse	2 dager

Svalbard Reiseliv er eier av Svalbardguide Opplæringen og Universetsstudiene på Svalbard (UNIS) har det praktiske ansvaret for gjennomføringen og drift av Svalbardguide Opplæringen. Svalbard Reiseliv vurderer praksis og autoriserer guider.

Autorisering og sikkerhetskrav

Svalbardguide Opplæringen skal være tilgjengelig. For å sikre status og kvalitet på den autoriserte Svalbardguide vil det stilles større krav til praksis.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Strengt praksiskrav vil reflektere Svalbardguide opplæringens fokus på de grunnleggende elementer og betydningen av læringen gjennom praksis i virke som assistentguide og hjelpeguide.

Disse kravene er ambisiøse fordi Svalbard og naturen her i Arktis stiller store krav til menneskelig virksomhet, derfor skal det også stilles ambisiøse men realistiske krav til guiden og turarrangøren.

Felles for alle Svalbardguider vil være kravet om isbjørnsikring av gruppen og allmenn førstehjelp, i tillegg vil det for alle vinterguider være et felles krav om bre, skred og sjøiskunnskap. Derfor vil opplæringen gjennomføre årlige repetisjonskurs innen disse områdene.

Svalbardguide opplæringen autorisering på ulike nivå vil være et mål på den enkeltes Svalbardguides kompetansen. Slik vil både Svalbardguide opplæringen, autorisasjonssystemet, og retningslinjene være et grunnlag for den enkelte reiselivsbedrift sin internkontroll rutine og formelle sikkerhets dokumentasjon. **I denne sammenheng er det viktig å presisere at denne Svalbardguide opplæringen ikke vil kunne gi tilstrekkelig formal kompetanse innen de enkelte aktivitetene som tilbys på Svalbard. For spesielle aktiviteter som havkajakk, bratt skikjøring eller Ribb båt skipper må den enkelte guide og turarrangør ha rett kompetanse i henhold til nasjonale og internasjonale standarder.**

Dersom en ulykke ved organisert ferdsel vil inntreffe på Svalbard vil dette være til skade for hele reiselivsnæringen, derfor må det stilles allmenne krav til guidens kompetanse i tråd med gjeldene lover og forskrifter. Organisert ferdsel i urørt arktisk natur representerer et potensiale for natur- og kulturødeleggelse. Skal dette unngås er det hensiktsmessig å sikre at alle aktørene som driver organisert ferdsel på Svalbard gjør dette innenfor miljøforsvarlige retningslinjer og med guider med sikkerhetskompetanse.

Svalbard Reiseliv vil ved fokus på kvalitetsheving og destinasjonsutvikling, gjennom ambisiøse retningslinjer, en relevant guideopplæring og autorisering frem til Svalbardguide fremstå som et forbilde for organisering av sikker og sporløs ferdsel i natur- og kulturmiljøet på Svalbard. Dette vil sikre at Svalbard også i fremtiden tilbyr kvalitetsprodukter, gode naturopplevelser og skaper en bevissthet hos våre gjester for vern og ferdsel på naturens og kulturminnenes premisser.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Nivå for Autorisering

Nivå	Autorisering	Kurskrav	Praksiskrav	Arbeidsfelt
	Longyearbyen guide	Modul 1	20 timer	Longyearbyen
Svalbardguide nivå 1	Sommerguide- korttur	Modul 3 – sommer	15 dagsturer om sommeren	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsturer • Alle typer båtguide
	Vinterguide – korttur	Modul 3 – vinter	15 dagsturer om vinteren	<ul style="list-style-type: none"> • Dagsturer
Svalbardguide nivå 2	Sommerfelt guide	Modul 3 – sommer	15 feltdøgn om sommeren	<ul style="list-style-type: none"> • Turer med overnatting i telt
	Vinterfelt guide	Modul 3 – vinter	15 feltdøgn om vinteren	<ul style="list-style-type: none"> • Turer med overnatting i telt
Svalbardguide nivå 3	Breguide	Modul 3 + brekurs	15 dagsturer med breferdsel	<ul style="list-style-type: none"> • Turer der man ferdes over breer med potensiale for sprekker og gjennomslag
Svalbardguide nivå 4	Svalbardguide	Alle moduler sommer og vinter eller tidligere erfaring og intensiv modul		<ul style="list-style-type: none"> • Telt overnatting og på bre både sommer og vinter

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

MODUL 1: BASIS SVALBARDGUIDE

MÅL

Gjennom teoretisk selvstudie, to dager basiskurs i Longyearbyen skal deltagerne kunnskap om Svalbards natur, kulturminner og historie, samt kjenne til lokalt regelverk og være bevisst ulike aspekter omkring guiderollen.

INNHold

Kurs	Tid	Tema
Webbasert basisstudie		Naturkunnskap Svalbards historie og dagens samfunn Formidling og grunnleggende guideteknikk Regulering og forvaltning på Svalbard
Skriftlig prøve		Bestått/Ikke bestått
Nærmiljø og forvaltning	1 dag	Longyearbyen og nærmiljøet Møte med Sysselemanden
Miljø og guiderolle seminar	1 dag	Sikker og sporløs ferdsel/opphold Faglig kompetanse og formidling Guiden i opplevelsesproduksjon Balansert bevisstgjøring og læring i forhold til klimautfordringer og lokal kultur

Webbasert basisstudie

Webbasert selvstudie av teoretisk bakgrunnsstoff. Avsluttes med skriftlig prøve.

Læringsmål Naturkunnskap

Deltagerne skal:

- Kunne arts bestemme Svalbards flora og fauna
- Kjenne sammenhengen mellom planters voksested og det lokale naturgrunnlaget.
- Kjenne til dyrene, fuglene og livehavet levesett og livsgrunnlaget.
- Kjenne til hvordan naturlandskapet på Svalbard er blitt formet, dannelsen av ulike berglag og geologien i sentrale deler av Svalbard.
- Kjenne til hvordan kull og andre mineraler på Svalbard har blitt utviklet.
- Kjenne ulike typer fossiler, i hvilken tid de stammer fra og hvordan de dannes.
- Kjenne til hvordan en bre dannes og ulike former for breer, hvordan breen beveger seg og kjenne til det særegne ved Svalbards surgende breer.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Kjenne til meteorologiske begreper og typiske værsystemer for Svalbard.
- Kjenne til samspillet i naturen på Svalbard og hvordan menneskelig inngripen kan påvirke dette samspillet.
- Kjenne til hvordan Svalbard naturen og arktisk blir påvirket av globale miljøendringer.

Læringsmål: Svalbard historie og dagens samfunn

Deltagerne skal:

- Kunne sentrale trekk i Svalbards historie, og Svalbards rolle opp igjennom historien.
- Kjenne til utviklingen av de viktigste næringene på Svalbard.
- Kjenne til etableringen og utviklingen av sentrale bosetninger, fangststasjoner, industrianlegg og forskningsstasjoner på Svalbard.
- Kunne utviklingen av Svalbard traktaten, og hva traktaten medfører.
- Ha en innsikt i hvordan en kan lese spor etter mennesker i et landskap.
- Bevisstgjøres betydningen av landskap og historisk kontekst i forhold til å oppleve kulturminner.

Læringsmål: Formidling og grunnleggende guideteknikk

Deltagerne skal

- Kjenne til ulike presentasjonsteknikker
- Kjenne ulike former for guiding
- Kjenne til ulike former for formidlingsteknikk og story telling.
- Bevisstgjøres sin rolle i møte mellom gjesten og den som skal guide

Læringsmål: Regulering og forvaltning på Svalbard

Deltagerne skal

- Ha en grunnleggende innsikt i sentrale lover og forskrifter
- Ha en grunnleggende forståelse av forvaltningen på Svalbard
  - Naturen
  - Reiselivet
- Kjenne de ulike retningslinjer for ferdsel på Svalbard.

Nærmiljøet og møte med Sysseleannen

Dagen deles i 2 emner. Størstedelen av dagen vil bli brukt på å kjennskap om Longyearbyens lokale kulturhistorie og sentrale samfunnsinstitusjoner. I den andre delen vil deltagerne møte Sysseleannensavdelingen. God dialog og kjennskap mellom reiselivsnæringen og Sysseleannen er viktig både for forvaltningen og reiselivets rammevilkår. Gjennom et feltbasert møte vil deltagerne få en kontakt med de som jobber med reiseliv, feltsikkerhet og natur/kultur minneforvaltning på Svalbard.

Læringsmål: Møte med Sysseleannen

Deltagerne skal

- Bli bevisst det skadeforbyggende i forhold til lovbrudd og aktuelle uhell
- Kjenne til sentrale problemstillinger i forholdet mellom forvaltningen og reiselivsnæringen
- Få en praktisk tilnærming til regelverket gjennom eksempel på hva det medfører for en Svalbardguide.
- Være med på å skape grobunn for et godt forhold mellom reiselivsnæringen og forvaltningen
- Bli motivert til som guider å fungere som et verktøy i forvaltningen av Svalbards natur - og kulturmiljø

Læringsmål: Nærmiljø

Deltagerne skal

- Møte Airlift
- Kjenne til kulturhistorien til Longyearbyen
- Kunne få oppklart spørsmål rundt historie og kulturdelen av selvstudiet
- Kjenne til samfunnsutviklingen i Longyearbyen
- Bli kjent med de mest sentrale kulturminnene i Longyearbyen
- Få en omvisning på Svalbard museum og Luftfartsmuseet

Miljø og guiderolle seminar

I forlengelsen av selvstudie vil opplæringen bruke 1 dag på å sette tilegnet kunnskap inn i den lokale Svalbard konteksten og skape en bevisstgjøring rundt guidens rolle i å gi gjestene våre en unik natur- og kulturopplevelse, som igjen vil igjen være grobunn for en sterkere miljøforpliktelse og miljøbevissthet.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Læringsmål ved seminaret:

Deltagerne skal

- Bevisstgjøres guidens rolle i forhold til sikker og sporløs ferdsel/opphold.
- Bevisstgjøres betydningen av faglig kompetanse og formidling i guiderollen
- Kunne se guidens rolle som et ledd av opplevelsesproduksjonen.
- Utvikle sin forståelse av hvordan guiden kan bidra til å gi meningsfulle opplevelser og skape læring i naturen.
- Kunne se sammenhengen mellom de lokale naturforholdene samt minner etter tidligere tiders virksomhet inn i et større globalt miljøperspektiv.
- Utvikle sin forståelse av guiderollen på Svalbard.
- Bevisstgjøres deres rolle i å gi gjestene et ballansert inntrykk av lokale/globale natur, kultur og samfunnsforhold med respekt for andre kulturer og livsgrunnlag

VURDERING OG AUTORISERING

Det webbaserte basisstudiet avsluttes med en skriftlig eksamen som ved bestått kvalifiserer til den videre kursrekken. Etter gjennomført modul 1 kan man ved tilstrekkelig praksis kvalifisere til autorisasjon: *Longyearbyen - guide* .

Praksiskravet for denne autorisasjonen er: 20 arbeidstimer som *Longyearbyen - guide* for organiserte turistgrupper og en attest fra arbeidsgiver.

MODUL 2: SVALBARD SIKKERHETSKURS

MÅL

I praksis skal deltagerne lære og vise at de mestrer de spesielle sikkerhetskrav Svalbardnaturen stiller til isbjørnbeskyttelse, førstehjelp og ulykkeshåndtering.

FORHÅNDSKRAV

2 dagers generelt førstehjelpskurs i løpet av de to siste årene

INNHold

Svalbard sikkerhetskurs	1dag	Isbjørn sikkerhet Våpen / Pyroteknisk Svalbard ulykkeshåndtering og førstehjelp
-------------------------	------	---

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Læringsmål: Isbjørnsikkerhet

Deltagerne skal

- Kunne viktige fakta om isbjørn
- Kunne forbyggende isbjørnsikkerhet og føre var rutiner ved ferdsel og opphold på Svalbard.
- Kunne metode for avliving av en isbjørn i nødverge.
- Kunne generelle våpen sikkerhetsregler.
- Kunne håndtering av et våpen.
- Kunne våpen vedlikehold i felt (daglig).
- Gjennom praktiske skyteøvelser trene på avliving av bjørn i nødverge.
- Kunne å bruk av pyrotekniske hjelpemidler
  - Signalpistol
  - Signalpenn
  - Snublebluss
  - Knallskudd
- Avlegge skyteprøve

Læringsmål: Arktisk ulykkeshåndtering

Deltagerne skal:

- Kunne varslingsrutiner ved ulykker på Svalbard.
- Kunne til bruken av nød kommunikasjon.
- Kunne gangen i en redningsaksjon.

Læringsmål: Arktisk førstehjelp

Deltagerne skal:

- Kunne utføre en pasient undersøkelse.
- Kunne behandle og forebygge ryggskader og brudd skader på skuter.
- Kunne behandle og forebygge Forfrysninger,
- Kunne HLR
- Ha en gjennomgang av førstehjelpsutstyr. De skal vite hva som de har med og hvordan dette skal brukes.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

MODUL 3: SVALBARD FELTGUIDE

MÅL

Deltakeren skal utvikle sine forutsetninger for å veilede og organisere en gruppe turister under ulike former for ferdsel og ved feltopphold i Svalbard naturen på en sikker og forsvarlig måte, og i praksis vise at de mestrer de oppgaver som stilles til en guide på Svalbard.

INNHold

Kurs	Tid	Tema	Ansvar
Webbasert Forstudie - sommerfelt		<ul style="list-style-type: none"> • Navigering • Breferdsel • Ferdsel og opphold på Tundraen	
Sommerfeltkurset	2 dager	<ul style="list-style-type: none"> • Ferdsel på fjorden i åpen lettboat • Leirrutiner • Turplanlegging • Navigering • Praktisk natur og kultur formidling • Guiderollen ved ferdsel på Svalbard om sommeren	
Webbasert Forstudie - vinterfelt		<ul style="list-style-type: none"> • Bre • Skred og snøkjennskap • Sjøis • Navigering • Leirrutiner	
Vinterfelt kurset	3 dager	<ul style="list-style-type: none"> • Turplanlegging • Navigering • Praktisk natur og kultur formidling • Guiderollen ved ferdsel på Svalbard om vinteren • Bre • Skred og snøkjennskap • Sjøis	

Webbasert basisstudie - sommerfelt

Webbasert selvstudie av teoretisk bakgrunnsstoff.

Læringsmål: Navigering

Deltagerne skal:

- Kjenne til de ulike Svalbardkart og den informasjonen de gir
- Kunne bruke UTM og GRID kartreferanser
- Kunne til oppbygningen og funksjonen til en GPS

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Kunne bruke GPS til sikker og hensiktsmessig navigering.

Læringsmål: Breferdsel

Deltagerne skal:

- Kjenne til breens bevegelse
- Kjenne til prosessen rundt dannelse av breesprekker
- Kjenne til ulike former for snøbruer

Læringsmål: Ferdsl og opphold på tundraen

Deltagerne skal:

- Kjenne til hvile konsekvenser permafrost har for ferdsel på Svalbard tundraen.

SOMMERFELTKURS

Deltagerne skal gjennom disse dagene få en grunnleggende praktisk opplæring i de mest sentrale tema ved sikker ferdsel og leiropphold på Svalbard sommerstid. Fokuset vil være guidens rolle i gjennomføring av trygg ferdsel og forbyggende ulykkes håndtering. Dette gjøres gjennom turplanlegging og risikovurdering på forhånd. Underveis ved gode rutiner for ferdsel, beviste veivalg og en kontinuerlig risikovurdering. Og improvisert redning dersom uhellet skulle skje.

Kurset vil hovedsakelig fokusere på de risikofaktorene i Svalbardnaturen som er gjeldene for alle former for ferdsel om sommeren, og ikke noen spesiell form for ferdsel.

Læringsmål Ferdsl på fjorden i åpen lettboat

Deltagerne skal ha kjennskap til:

- Nød – og sikkerhetsstyr om bord i en åpen lettboat og bruken av det
- Hensiktsmessig bekledning ved ferdsel med boat
- Navigasjon og bruken av sjøkart ved ferdsel i fjordene
- Lokale farer for møte med drivtømmer og isfjell
- Kommunikasjon ved ferdsel på fjorden
- Sikkerhetsrutiner i møte med Hvalross

Læringsmål Leirrutiner

Deltagerne skal:

- Kunne de mest sentrale faktorene en må ta hensyn til ved etablering av leir.
- Kunne etablere en leir der en har ivaretatt hensyn til dyr og fugleliv, samt vegetasjon og kulturminner.
- Kunne organisere leiren på en slik måte at en ivaretar leiområdets sosiale funksjon.
- Kunne etablere en leirplass på Svalbard

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- I forhold til terrenget
- Etablering av leiren
- Rutiner i leir

Læringsmål Turplanlegging

Deltagerne skal:

- Kunne gjennomføre en enkle risikoanalyse i sammen med turplanleggingen
- Kjenne til HMS-aspektet ved turplanlegging
- Kunne gode rutiner for turplanlegging før møte med gjestene og i samarbeid med gjestene underveis

Alpine farer

Deltagerne skal:

- Kunne at det er sedimentære bergarter og hvilken fare for steinsprang det medfører.
- Kunne organisere gruppa trygt ved ferdsel i bratt terreng

Bre

Deltagerne skal:

- Vite hvordan morener dannes
- Vite hvor et jordskred kan gå
- Vite hvilke farer for ferdsel smeltevannkanaler representerer
- Vite risikoen ved ferdsel foran brefronter
- Kjenne til Innbinding i taulag for ferdsel på bre

Læringsmål Navigering

Deltagerne skal:

- Kunne ta ut kartreferanser
- Kunne ta ut kompasskurs og marsjretning
- Kjenne til kartets missvisning
- Kjenne til kartets unøyaktighet på Svalbard – brefronter osv
- Kunne utføre en krysspeiling
- Være orientert om bruk av GPS om sommeren

Læringsmål Praktisk natur og kultur formidling – (den røde tråden på hele turen:

orienteringsmål – blir målt i forhold til matrise som de kjenner til)

- Deltagerne skal kunne gjøre en sommertur innholdsrik på læring og opplevelser gjennom å få et bevist forhold til:
  - Hvor bør man stoppe underveis
  - Hva kan man si – hva er mest spennende å på ruta

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Hvordan bør formidlingen organiseres?

Læringsmål guiderollen ved ferdsel på Svalbard om sommeren – (den røde tråden på hele turen - blir målt i forhold til matrise som de kjenner til)

Deltagerne skal

- Kunne lede gjestene ved sikker og innholdsrik ferdsel i Svalbard naturen til fots og over bre
- Kunne være bevist guiderollen i de ulike formene for ferdsel
- Kjenne til hva som ligger i begrepet *Ferd etter evne*

Gjennomføring:

En fottur med overnatting. Turen starter med felles turplanlegging og personlig pakking kvelden før. Gruppen blir om morgenen transportert med båt. Leir etableres underveis, og kursets målsetning og tema belyses og bevisstgjøres underveis på tur.

Mer detaljert

- Transport til Vimanddalen. Gå derifra inn til Adventfjorden
- Starte fotturen med fossiljakt og geologi i ura bak Hatten
- Fuglefjell på Diabas
- Ned Hannaskogdalen morener, breelv, Tundra.
- Fine topper
- Kulturminner på Hjorthavn / Avenicity

Webbasert basisstudie - Vinterfelt

Webbasert selvstudie av teoretisk bakgrunnsstoff. Dette skal leses før kurset og det forutsettes at deltagerne kan teorien ved den praktiske gjennomføringen av vinterfeltkurset.

Læringsmål Bre og ferdsel

Deltagerne skal:

- Lære generell brekunnskap

Læringsmål Skred og snøkunnskap

Deltagerne skal:

- Kjenne til de ulike snøomvandlingsprosessene
- Kjenne til ulike skredtyper
- Kjenne til hvordan et skredfarlig snødekke bygges opp
- Kunne tegn på skredfare

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

Læringsmål Sjøis og ferdsel

Deltagerne skal:

- Kjenne til oppbygning av sjøis
- Kjenne til viktige faktorer ved en sjøis vurdering
- Kjenne til forhold som påvirker sjøisen

Læringsmål Navigering

Deltagerne skal

- Kjenne til de ulike svalbardkart og den informasjonen de gir
- Kunne bruke ulike kartreferanser
- Kjenne til oppbygningen og funksjonen til en GPS
- Kjenne til de grunnleggende funksjoner på GPS for navigering

VINTERFELTKURS

Deltagerne skal gjennom disse dagene få en grunnleggende praktisk opplæring i de mest sentrale tema ved sikker ferdsel og leiropphold på Svalbard vinterstid. Fokuset vil være guidens rolle i gjennomføring av trygg ferdsel og forbyggende ulykkes håndtering. Dette gjøres gjennom turplanlegging og risikovurdering på forhånd. Underveis ved gode rutiner for ferdsel, beviste veivalg og en kontinuerlig risikovurdering. Og improvisert redning dersom uhellet skulle skje.

Kurset vil hovedsakelig fokusere på de risikofaktorene i Svalbardnaturen som er gjeldene for alle former for ferdsel om vinteren, og ikke noen spesiell form for ferdsel. Scooterkjøring vil være en del av kurset fordi dette er en ferdselsform som de fleste vinter guider på Svalbard ville måtte kjenne til. Scooterkjøring vil også for de fleste med god friluftslivsbakgrunn fra før være en ferdselsform man kjenner lite til.

Læringsmål Turplanlegging

Deltagerne skal

- Kunne gode rutiner for turplanlegging før møte med gjestene og i samarbeid med gjestene underveis
- Kjenne til turplanleggingens rolle i sikker gjennomføring av organiserte turer.

Læringsmål Leirrutiner

Deltagerne skal:

- Kjenne de mest sentrale faktorene en må ta hensyn til ved etablering av leir.
- Kunne etablere en leir der en har ivaretatt hensyn til dyr og fugleliv, samt vegetasjon.
- Kunne organisere leiren på en slik måte at en ivaretar leirområdets sosiale funksjon.
- Kunne rutiner for et komfortabelt og sikkert leirliv om vinteren

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Kunne varslingsystemer for isbjørn
- Kunne lage en nødbivuakk i snø

Læringsmål Navigering

Deltagerne skal

- Kunne bruke kartet effektivt
- Kunne ta ut kartreferanser
- Kunne ta ut kompasskurs og marsjretning
- Kjenne til kartets missvisning
- Kunne utføre en krysspeiling
- Kjøre sikkert på ruter og spor
- Legge inn waypoints og spor undervegs

Læringsmål Organisering av ferdsel vinterstid

Deltagerne skal

- Kunne gi info til gjestene før avmarsj og underveis
- Kjenne til utfordringene ved guiding og ferdsel i vanskelig vær
- Kjenne til rutiner for ferdsel i dårlig sikt og mye vind
- Kunne prosedyre når vi mister en gjest i dårlig vær

Læringsmål Praktisk natur og kultur formidling

Deltagerne skal kunne gjøre en vintertur innholdsrik på læring og opplevelser gjennom å få et bevist forhold til:

- Hvor bør man stoppe underveis
- Hva kan man si – hva er mest spennende å på ruta
- Hvordan bør formidlingen organiseres?

Læringsmål Sjøis - Grunnleggende veivalg- og kameratredningskompetanse

Deltagerne skal

- Kunne vurdere isforhold ut fra vær
- Kunne vurdere isforhold lokalt
- Kunne sikre rutiner for ferdsel med gjester på sjøis
- Kunne prosedyrer ved overvann og ulykke

Læringsmål Skred - Grunnleggende veivalg- og kameratredningskompetanse

Deltagerne skal

- Kunne gjøre veivalgsvurdering i skredterreng
- Ha snøkjennskap - snøomvandlingsprosesser
- Kunne gjøre en hengvurdering – bratthet
- Kjenne til et skreds utløpssone
- Kunne de ulike alarmtegn og skred-vær på Svalbard
- Kjenne til den menneskelige faktor i skred vurderingen
- Kunne gjennomføre et kameratredningssøk

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Kunne utføre søk med Sender/mottaker
- Kunne førstehjelp ved skredulykke

Læringsmål Snødekt Bre - Grunnleggende veivalg- og kameratredningskompetanse

Deltagerne skal

- Kunne gjøre veivalgsvurderinger på kartet
- Kunne gjøre veivalgsvurderinger ute
- Kunne enkel breteori
- Kunne rutiner for stans på bre
- Kunne rutiner for ferdsel på bre
- Kunne utføre en enkel metode for kameratredning på bre
- Deltagerne skal kunne de grunnleggende knuter og tauhåndverk
  - Utstyr
  - Knuter
  - Innbinding
  - Sikring og taulagsrutiner

Læringsmål Praktisk scooterguiding

Deltagerne skal

- Kjenne til veivalg i forhold til terreng og lang scooterrekke bak, bratte bakker opp/ned
- Kjenne til hvordan få løs scootere som sitter fast i mye snø og overvann
- Kunne pakke slede
- Kjenne til enkelt vedlikehold og bruk av snøskutere.

Gjennomføring:

3 dager med praktisk opplæring ute i felt Kurset starter med felles turplanlegging og personlig pakking kvelden før. Deltagerne får guideoppgaver underveis, slik bevisstgjøres og belyses læringsmål relatert til turplanlegging, navigering, organisering av ferdsel, og formidling. Erfaringer oppsummeres i fellellskap i etterkant..

Mer detaljert

- Avmarsj på skuter om morgenen første dag
- Første dag legges opp som en skutertur inn til Tempelfjorden. Denne dagen for vi sett Svalbardbreer og sjøis.
- Scooteren settes igjen utenfor det scooterfrie området rundt Drønnbreen
- De to neste dagene vil være på ski i dette området.
- 1. leir etableres i telt
- Dag 2 brukes i området til rulleringsopplegg på skred, sjøis og bre.
- 2. natt sover vi i nødbivuakk i snø.
- 3 dag går vi på ski tilbake til scooterne og hjem
- Oppsummering og kursevaluering i Longyearbyen

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

VURDERING OG AUTORISERING

Etter gjennomført opplæringsmodul 1, 2 og 3 og tilstrekkelig praksis kan man søke kvalifisering som Svalbardguide på nivå 2- korttur sommer eller vinter. Kvalifisering til dette nivået blir besluttet av autorisasjonskomiteen. De godkjenner praksis, kursveileders evaluering og gjennomfører et intervju med den enkelte søker.

Det vil være gjennom denne autoriseringen til nivå 2 Svalbardguide Opplæringen får best anledning til å kvalitetssikre den autoriserte Svalbardguiden. Autorisering til videre nivå vil kun skje ved søknad.

Praksiskravet for denne autorisering til Svalbardguide nivå 2 er 15 dagsturer som guide for organiserte turistgrupper på Svalbard og en attest fra arbeidsgiver.

Etter autoriserer som Svalbardguide på nivå 2 kan man med tilstrekkelig praksis søke om autorisering på Svalbardguide nivå 3. Praksiskravet for denne autorisasjonen er: 15 feltdøgn som guide for organiserte turistgrupper på Svalbard og en attest fra arbeidsgiver. Feltdøgn er alle former for overnatting i Svalbard naturen utenfor Longyearbyen, og det godkjennes også feltdøgn som er gjennomført før søkeren tok de obligatoriske Svalbardguide kursene

Det gis anledning til å søke direkte som Svalbardguide på nivå 3 dersom guiden har en jobb hovedsakelig bestående av overnattingsturer i felt. I så tilfelle vil autoriseringen også skje gjennom evaluering fra kurs veiledere og intervju i tillegg.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

MODUL 4 PÅBYGNING SVALBARD BREGUIDE

MÅL

Deltagerne skal etter dette kurset være i stand til å guide gjester sikkert og trygt på Svalbardsbreer sommer og vinter. I løpet av kurset skal deltagerne bli kjent med Svalbard breene gjennom kunnskap om breen, praktiske øvelser og erfaringer. Deltagerne skal vise at de mestrer de oppgaver vedrørende brelære, brefsersdel og breredning stilles til en guide ved brefsersdel på Svalbard.

INNHold

6 dagers kurs ute i felt som kan gi NF godkjenning bre. På samme lest, men på Svalbard og med fokus på vår virksomhet her.

Kurs	Tid	Tema	Ansvar
Selvstudie		<ul style="list-style-type: none"> Breboka, håndbok i brevandring Svalbardbreer	
Brekurset	6 dager	<ul style="list-style-type: none"> Brelære Utstyr og knuter Bruk av sikringsmidler Bevegelsesteknikk Taulagsrutiner Orientering på bre Alpine farer Kameratredning Veivalgsvurdering og brefsersdel på Svalbard	

Læringsmål brelære – (1-2 t forelesning om Svalbard breer)

Deltagerne skal

- Kjenne til breens bevegelse
- Kjenne til prosessen rundt dannelse av breesprekker
- Kjenne til ulike former for snøbruer
- Vite hvordan Surgende Svalbard breer oppfører seg
- Kjenne til hva som er spesielt med breen på Svalbard - brefsersdelene
- Vite hvordan breen oppfører seg samspill med omgivelsene, både lokalt og globalt.

Læringsmål Utstyr og knuter

Deltagerne skal

- Kjenne til bruken av personlig grunnutrustning på en bre
- Kjenne til ulike typer tau, tauets bruk og vedlikehold

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Kunne tilpasse breutstyret (stegjern til støvlene, justerer seler, binder slynger)
- Kunne knuter og innbinding og den enkelte knutes fordeler og ulemper
- Ha et bevist forhold til hensiktsmessig utstyr for guide og gjest ved ulike former for ferdsel på Svalbard breer.

Læringsmål bruk av sikringsmidler

Deltagerne skal

- Kunne sette snøsikringsmidler, og hvilke andre alternativer vi har til rådighet.
- Kunne sette hensiktsmessig sikringsmidler i is.
- Være bevist de begrensninger is har i forhold til sikring

Læringsmål bevegelsesteknikk på is og snø

Deltagerne skal

- Kunne gange i bratt snø - hensiktsmessige teknikker for å mestre dette.
- Kunne snøbakketeknikk
- Kunne beherske en utglidning og oppbremsing på bratt snøbakke
- Kunne stegjernsteknikk og gange i blåis.
- Kunne lese isen i forhold til sikker bevegelse

Læringsmål taulagsrutiner

Deltagerne skal

- Kunne organiser et taulag
- Kunne binde inn et taulaget
- Kunne gi gjestene en god innføring før en går inn på breen
- Kunne bevege seg i et taulag på vandremetoden i forhold til breens og sprekkens beskaffenhet
- Kjenne til metoder for innbinding og vandring ved ferdsel med hunder, på ski og med pulk.
- Stopp på bre med scooter
- Kunne sette hensiktsmessige løpende mellomforankringer og bevege taulaget sikkert ved denne metoden.
- Kunne etablere en standplass og feste et rappel og topptau
- Kunne klatremetoden
- Kunne gjennomføre en rapell

Læringsmål orientering på bre

Deltagerne skal

- Kunne ta ut kartreferanser
- Kunne ta ut kompasskurs og marsjretning
- Kjenne til kartets missvisning
- Kunne utføre en krysspeiling
- Kunne bruke GPS til orientering på bre
- Deltagerne skal lære gode rutiner for turplanlegging ved breferdsel
- Deltagerne skal bli bevist turplanelggingens rolle i sikker gjennomføring av organiserte turer på bre
- Kartene på Svalbard sin fremstilling av breer

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

- Andre gode kilder til informasjon ved turplanlegging og navigering (satellittbilder)

Læringsmål alpine farer

Deltagerne skal

- Være bevisst konsekvenser ved uhell
- Være bevisst de farer man kan bli utsatt for ved ferdsel i et alpint brelandskap.
- Være bevisst faren for skred og steinsprang

Læringsmål kameratedning

Deltagerne skal

- Kunne redning med taulag – hjelpetaljemetoden, både på blåis og snødektbre
- Kunne taljer og taljeprinsipp
- Kunne klemknutegang
- Kjenne til improviserte former for kameratredning som tar utgangspunkt i den situasjonen og det utstyret man har ved ulike former for ferdsel på Svalbard
  - Hundeturer
  - Scooterturer
  - Skiturer

Veivalgsvurderinger og breferdsel på Svalbard

Deltagerne skal

- Kunne rutiner for stans på bre
- Kunne rutiner for leirslagnig på bre
- Rutiner for skuterkjøring på bre

Gjennomføring:

Kurset gjennomføres en gang i året i forbindelse med sommerfeltkurset.

VURDERING OG AUTORISERING

Etter gjennomført opplærings modul 4 eller annet NF-godkjent brekurs, autorisering på Svalbardguide nivå 3 kan man ved tilstrekkelig praksis kvalifiserer til autorisasjon Svalbardguide på nivå 4 (Svalbard breguide).

Svalbard Reiseliv godkjenner praksis og gir den endelige autorisasjon.

Praksiskravet for denne autorisasjonen er: 15 dager med ferdsel på bre som guide for organiserte turistgrupper på Svalbard og en attest fra arbeidsgiver.

Med ferdsel på bre menes turer med føring på blåis, ski, hund og scooterturer på større breer og i mindre trafikkerte områder, der det kreves bevisste veivalgsvurderinger og rutiner for sikker ferdsel.

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

INTENSIV MODUL: FOR DE SOM HAR GOD RELEVANT GUIDEERFARING

MÅL

Deltakeren som kvalifiserer til intensivmodulen har lang erfaring i arbeid som guider fra andre steder enn Svalbard og formell kompetanse som er langt mer omfattende enn Svalbardguide Opplæringen. Gjennom den modulen skal disse guidene tilegne seg en den spesialkompetansen som er unik for virke som guide på Svalbard. De skal gjennom teoretisk selvstudie, 1 dag baskurs i Longyearbyen få kunnskap om Svalbards natur, kulturminner og historie, samt kjennskap til lokalt regelverk og møte med sysselmannen. Gjennom 1 dag med sikkerhetskurs skal deltagerne i praksis lære og vise at de mestrer de spesielle sikkerhetskrav Svalbardnaturen stiller til isbjørnbeskyttelse, førstehjelp og ulykkeshåndtering.

INNHOOLD

Kurs	Tid	Tema	Ansvar
Webbasert basisstudie		Naturkunnskap Kulturkunnskap (historie) Formidling Forvaltningen	UNIS UNIS SR SR / SMS / UNIS
Skriftlig prøve		Bestått/Ikke bestått	SR
Nærmiljø og forvaltning	1 dag	Longyearbyen guide 5 timer Møte med forvaltningen 3 timer	SMS
Sikkerhetskurs	1 dag	Isbjørn sikkerhet Våpen / Pyroteknisk Førstehjelp og nødrutiner	

Kursplan for SVALBARDGUIDE OPPLÆRINGEN

REPETISJONSKURS – ÅRLIG FOR AUTORISERTE GUIDER

MÅL

Deltakeren skal etter endt kurs oppdatere og repitere sentral Svalbard sikkerhetskompetanse.

INNHold

Repetisjonskurs	1 dag	Isbjørn sikkerhet - skyting Kameratredning bre Kameratrening skred Svalbard ulykkeshåndtering og førstehjelp
-----------------	-------	---

Innholdet til de ulike delene av kurset vil være lik sikkerhetskurset og vinterfeltkurset.

GJENNOMFØRING

Kurset gjennomføres i begynnelsen av vintersesongen.